

1864, 26 Mar efter at den var udstedt, gjorde den ærede Minister gældende, at den først var udstedt som foreløbig Lov og dernæst endelig vedtaget af Rigsraadet som definitiv Lov. Ja, det er ganske rigtigt; men tre Ting staa fast med Hensyn hertil: for det første dette, at der i det Mar i Anledning af Krigen blev paalagt en dobbelt Krigsskat, en Hartkorns- og Indkomstskat, som mere ramte de velhavende og rige, og saa denne Toldbestatning, som her er under Omtale, der særlig ramte den almindelige Befolkning. Den Del af Krigsskatten, som særlig havde til Hensigt at ramme de mere velhavende, er jo, som bekendt, hvad der vistnok ogsaa blev nævnt i Gaar, forlængst bortfaldet, hvorimod den anden endnu bestaar. — For det andet staa det som en uroffelig Kendsgerning, at den daværende Konsejlspræsident selv har betegnet det som et Brud paa Tro og Love — det var ikke mig, men den daværende Konsejlspræsident, der betegnede det som et Brud paa Tro og Love — at denne Krigsskattold endnu opretholdtes. — For det tredje er det en Kendsgerning, at skønt den vedtagne Lov ganske vist var definitiv og har Præget deraf, var det den almindelige Forudsætning under Forhandlingen om den, at den maatte betragtes som en midlertidig Lov. Der var fra forskellige Sider yttret Lyst til at gøre toldpolitiske Betragtninger gældende, men man undlod at gøre det netop af Hensyn til, at denne Lov maatte betragtes som en midlertidig Lov.

Den ærede Finansminister gjorde en Bemærkning om, at jeg havde sigtet ham for, at han forsætlig skulde have stillet en for gunstig Beregning op med Hensyn til Toldlovsforslaget, forsætlig beregnet Forhøjelserne for lavt og Nedsættelserne for højt. Jeg vil dertil sige, jeg har — det er jeg mig bevidst — ikke givet den mindste Antydning af, om den ærede Ministers Beregning har været forsætlig eller uforsætlig, derpaa har jeg aldeles ikke tænkt, men hvad jeg gjorde gældende, var mit Skøn over den ærede Ministers Beregninger af Indtægterne, og jeg tilføjer mig at fastholde det. Jeg tror fremdeles, at en Forøgelse af Sukkerforbruget af 10 pCt. paa Grund af, at henimod Halvdelen af Suffertolden bortfalder, er for lav, og naar den ærede Minister sammenligner 10 pCt. Forøgelse paa Spisevarer og Frugter med 10 pCt. Forøgelse paa Sukker, saa tror jeg ikke, at dette passer, thi vi maa erindre, at en Told paa Spisevarer og Frugter rammer en dyrere Artikel, hvor en Forøgelse af 10 pCt. ikke spiller nogen væsentlig Rolle, det er en Vare, der nærmest bruges af de mere velhavende; men naar vi komme til en Vare, som den almindelige Befolkning i

sin Helhed bruger, kan det nok spille en Rolle med den lille Forhøjelse eller en lille Nedsættelse.

Jeg har ikke i Gaar talt om, at en Stigning i de indirekte Skatter, hvad jeg i Gaar talte om, enten var sørgelig eller glædelig, det har jeg ikke nævnt et eneste Ord om; det, der var min Hensigt i Gaar at paavise, var dette, at de indirekte Skatter i det hele taget efter min Mening ere uretfærdige og ubillige, ja ere de uretfærdigste af alle Skatter, og gælder dette i al Almindelighed, maa det gælde ganske særligt, naar vi se paa, at den indirekte Bestatning nu er stegen saa højt, at den udgør over fire Femtedele af alle Statskatter.

Den ærede Finansminister henviste til, at man tidligere fra vor Side havde anbefalet Skat paa det bayerske Al, fordi bayersk Al er en Lüksus, og jeg skal indrømme, at det har sin Rigtighed. Et Folketingsudvalg i 1871—72 har endtemmig — man var ogsaa enig fra alle Sider i Udvalget — tilraadet en Skat paa bayersk Al, fordi bayersk Al væsentlig var en Lüksus; men man skal lægge Mærke til, at den Gang forbrugtes der kun 75—100,000 Tønder Al om Aaret, den Gang var bayersk Al væsentlig at betragte som Lüksus, idet det var de mere velstillede i Samfundet, der brugte denne Drik, den var den Gang ikke naaet ned blandt de lavere Lag i Samfundet. Naar den ærede Minister henviste til, at man tidligere havde anbefalet en Skat paa bayersk Al som en Lüksus, maa jeg maaske med den ærede Formands Tilladelse have Lov til at henvise til en senere Udtalelse i en Toldlovsbetænkning af 1882—83, hvor hele Flertallet i Udvalget fremsatte en Udtalelse, der lyder som følger: „Hertil kunne Artikler som Tobak, Brændevin og bayersk Al kun meget betingelsesvis henføres, da Skat paa dem ikke særlig rammer de mere velhavende; men den almindelige Befolkning, og denne, særlig Landbefolkningen, vil derfor ikke opnaa nogen Lettelse, men snarere faa forøget Skattebyrde, naar der fornemmelig ved Afgift paa Artikler som de tre nævnte skal tilvejebringes fuld Dækning, ikke blot for de Toldnedsættelser, der angaa almindelige Livsfornødenheder, men ogsaa tilbels for dem, der fortrinsvis eller udelukkende ere til Fordel for Industrien, og Handedelen og Skibsfarten.“ Heraf vil altsaa den ærede Finansminister se, at hele Flertallet ifølge en langt senere Udtalelse ikke har regnet bayersk Al med til de egentlige Lüksusartikler.

Forøvrigt vil ogsaa jeg benytte Lejligheden til at sige et Par Ord til al den Tale om at gøre Skel mellem Lüksus og